

TÜRKİYE' DE SU ÜRÜNLERİNDE ÖRGÜTLENME

Zir. Y. Müh. Özge YAZICI*

Prof. Dr. Hasan Hüseyin ATAR**

*:DEM-BİR, Ankara

** :A.Ü.Ziraat Fakültesi Su Ürünleri Müh. Böl. Ankara

Dünya çapında hızla artan nüfusun protein ihtiyacının karşılanması giderek zorlaşmaktadır. Sınırlarına geldiğimiz kısıtlı tarımsal üretim kaynakları nedeniyle su ürünlerinin önemi geçtiğimiz yıllarda hızla artmıştır. Ülkemizde su ürünleri sektöründe üreticilerin kurdukları çeşitli örgütler bulunmaktadır. Tarımın diğer alt sektörlerindeki çiftçimiz gibi balıkçılarımız ve yetiştiricilerimiz de örgütlenmektedir.

Üretici birlikleri, ülkemizin üreten ve ürettiğini değerinde satabilen ve desteklenen üreticiye ihtiyacı vardır. Bu ihtiyaçtan dolayı Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının sorumluluğunda iki ayrı kanun ile kurulmuş bulunan üç tip örgüt, su ürünleri üreticilerinin örgütlenmesinde öne çıkmaktadır. Bunlar 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu ile kurulan “Su Ürünleri Kooperatifleri”, 5200 sayılı Üretici Birlikleri Kanunu ile kurulan “Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Birlikleri”, “Su Ürünleri Avcıları Üretici Birlikleri” ve 5253 sayılı dernekler kanununa göre kurulmuş diğer örgütlerdir. Amaçları üreticiyi güçlendirmek ve üreticiyi temsil eden birliklerin olmasıdır.

Hayvan yetiştiriciliği yanında balıkçılık da insan toplulukları için karasal avcılık kadar önemliydi. Balıkçılık her uygarlıkta farklı bir gelişim göstermiştir.

Günümüzde de belirli avlanma teknikleriyle önemi giderek artmıştır. Çok eski zamanlardan beri insanların gıda ihtiyaçlarını gidermek için yapılan balıkçılık, elle tutma usulünden günümüzdeki modern balıkçılık teknolojisine kadar gelişme göstermiştir.

Türkiye’de su ürünlerinin örgütlenmesi deyince tek bir kuruluş akla gelmemektedir. Hizmetler değişik ölçülerde ve konularda, değişik bakanlıklar arasında dağılmış durumdadır. Su Ürünleri Kanunu ile esas yetki Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’na verilmiş olmasına karşın, Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Turizm Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve bunların bağlı kuruluşları su ürünleri ile ilgili politikaların belirlenmesinde ve uygulamalarında değişik ölçüde etkili olmaktadır.

Avcılık, yetiştiricilik gibi konuların gelişimi için; Kooperatifçilik, Avrupa’da XIX. Yüzyılın ikinci yarısında ortaya çıkmış, bununla beraber üretici birlikleri de gelişim göstermiştir. 1844 yılında ilk kez bir tüketim kooperatifi kurulmuştur. Bununla birlikte, balıkçılar çok daha eski tarihlerde balıkçılık hakkının düzenlenmesi ve ortak hareket edilmesi gibi amaçlarla kooperatif benzeri oluşumları gerçekleştirmişlerdir. Kooperatiflerin amacı ise Tüzel kişiliği haiz olmak üzere ortaklarının

belirli ekonomik menfaatlerini ve özellikle meslek veya geçimlerine ait ihtiyaçlarını işgücü ve parasal katkılarıyla karşılıklı yardım, dayanışma ve kefalet suretiyle sağlayıp korumak amacıyla gerçek ve tüzel kişiler tarafından kurulan değişir ortaklı ve değişir sermayeli ortaklıklardır.

Üretici birliklerinin amacı da üretimi talebe göre planlamak, ürün kalitesini iyileştirmek, kendi mülkiyetine almamak kaydıyla pazara geçerli norm ve standartlara uygun ürün sevk etmek ve ürünlerin ulusal ve uluslararası ölçekte pazarlama gücünü artırıcı tedbirler almak üzere tarım üreticilerinin, ürün veya ürün grubu bazında bir araya gelerek, tüzel kişiliği haiz tarımsal üretici birlikleri kurmalarını sağlamaktır.

Türkiye’de Su Ürünleri Kooperatifleri ve Balıklar İçin Önemi

Su ürünleri kooperatifleri hemen hemen dünyanın her ülkesinde mevcuttur. Günümüzde bir çok balıkçılık ekonomisti, balıkçılığın içinde bulunduğu durumda en umut verici çözümün, balıkçılıkta özel mülkiyet hakkı temelli sistemleri yaratan yönetim rejimlerinin benimsenmesi olduğu konusunda hemfikirlerdir.

Balıkçı kooperatifleri mülkiyet hakkı sisteminin yerini alabilir ya da bu sistemi temsil edebilir. Bu nedenle kooperatifçilik, balıkçılık yönetimi amaçlarına ulaşmak için en etkili araçlardan biridir. Bu amaçla Türkiye’de su ürünleri kooperatifleri ve balıklar için önemli konusu ele işlenmiştir.

Ülkemiz Su Ürünleri Teşkilat Yapısı Tarihi Gelişimi

Cumhuriyet öncesi balıkçılık konusunda yürürlükteki mevzuat Osmanlı İmparatorluğu idaresinin doğal kaynakları ve idarenin kendi geleceğini korumak amacıyla çıkarttığı nizamnamelerdir. Cumhuriyet Dönemi’nin ilk önemli su ürünleri mevzuatı, 29.04.1926 tarih ve 815 sayılı “Kabotaj Kanunu” dur. Cumhuriyetin ilk yıllarında balıkçılık yönetimi hizmetlerinin değişik bakanlıklara dağılmıştır.

1969 yılında Su Ürünleri Kanun tasarısı hazırlanmıştır. Balıkçılık yönetiminin Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı sorumluluğuna verilmesi ve Su Ürünleri Kanununun kabulüyle 1971-1985 yılları arasında balıkçılık hizmetlerinin tek elde toplanmış olduğu görülmektedir. 1380 Sayılı Su Ürünleri Kanunu, 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu, 5200 sayılı Üretici Birlikleri Kanunu, 5253 sayılı Dernekler Kanununa Göre Kurulmuş Diğer Örgütler Kanunlarıyla sektörün gelişimi sağlanmıştır ve Ülkemiz Su Ürünleri Teşkilat Yapısı Tarihi Gelişimi konuları ele alınmıştır.

Türkiye’ de Su Ürünleri Sektörü ve Üretici Örgütleri

Su ürünleri yönetimi, su ürünleri potansiyeli, Bakanlıkların teşkilatlandırılması, su ürünleri üretimi ve

su ürünleri üretiminde örgütlenme kooperatifçilik, üretici birliklerinin yapılanması, tanımları, kanunlar, gelişimi, sorunları, amaçları, birlikler ve kooperatif sayıları gibi konular ele alınarak Türkiye’ de Su Ürünleri Sektörü ve Üretici Örgütleri konusu işlenmiştir.

Üç tarafı denizlerle çevrili bir yarımada konumunda bulunan Türkiye’ nin 8.333 km’lik kıyı şeridi ve 177.714 km uzunluğunda akarsuları bulunmaktadır. Deniz ve iç su kaynaklarımızın toplam yüzey alanı 26 milyon hektar olup, bu rakam ülkemizin toplam tarım alanlarına yakın durumdadır. Ülkemizin bu potansiyeli dikkate alındığında balıkçılık alanlarının etkin kullanılması büyük önem taşımaktadır.

Su Ürünleri Örgütleri

Su Ürünleri Üretici Örgütleri

Üretici birlikleri, ülkemizin üreten ve ürettiğini değerinde satabilen ve desteklenen üreticiye ihtiyacı vardır. Bu ihtiyaçtan dolayı 2004 yılında 5200 sayılı üretici birlikleri kanunu çıkarılmıştır. Amacı üreticiyi güçlendirmek ve üreticiyi temsil eden birliğin olmasıdır. Kooperatif ve üretici birlikleri gibi örgütlenmeler fiyat ve piyasa düzenleme fonksiyonları ile üreticinin mağduriyetini önlemek, ülkemizin önemli sorunlarından biri olan kayıt dışı ekonominin kontrolü ve pazara geçerli norm ve standartlarda ürün sevk edilmesi gibi görevler üstlenirler. Kooperatifler deniz ve iç su balıkçılığında olduğu gibi su ürünleri yetiştiriciliğinde de aktiftir ve gerek küçük ölçekli balıkçılığın gerekse büyük ölçekli balıkçılığın sürdürülebilirliğinde önemli etkileri vardır. Türkiye’de, ilk kooperatifçilik hareketi, Osmanlı İmparatorluğu zamanında, 1863 yılında Mithat Paşa tarafından ve zirai kredi alanında başlatılmıştır. Su ürünleri ile ilgili ilk kooperatifçilik hareketi ise, 1942 yılında, Halk Bankasının öncülük etmesiyle başlamıştır.

Türkiye’ de su ürünleri sektörünün büyük bir bölümünü küçük ölçekli üreticiler oluşturmaktadır. Avcılık faaliyetleri genellikle kıyı balıkçılığına uygun küçük teknelerle gerçekleştirilirken, yetiştiricilik ile uğraşan işletmelerin önemli bir kısmı aile tipi küçük ölçekli işletmelerden meydana gelmektedir.

Cumhuriyetin ilk yıllarında balıkçılık yönetimi hizmetlerinin değişik bakanlıklara dağılmış olduğu görülmektedir. Cumhuriyet döneminin ilk yıllarında balıkçılık yönetimi ile ilgili belirli bir kuruluş yoktu ve balıkçılık nizamnamelerle yönetiliyordu. Osmanlı İmparatorluğu devrinde tatbik edilen av mevzuatı Cumhuriyet Dönemi’nin ilk yıllarında balıkçılık mevzuatı olarak yürürlükten kaldırılmıştır. Bunlar balık avcılığı ile ilgili sınırlamalar, uygulanacak cezalar ve vergilerle ilgili basit bir mevzuattı.

Cumhuriyet Dönemi’nin ilk önemli su ürünleri mevzuatı, 29.04.1926 tarih ve 815 sayılı “Kabotaj Kanunu (Türkiye Sahillerinde Nakliyatı Bahriye ve Limanlarla Karasuları Dahilinde İcrayı Sanat ve Ticaret Hakkında Kanun)”dur.

İktisat Vekaleti bünyesinde su ürünlerinde bir gelişme sağlamadığından su ürünleri hizmetlerinin ulaştırma ile ilgili olduğu düşünülmüş ve 1939 yılında bu hizmetler Münakalat (Ulaştırma) Vekaletine verilmiştir. Daha sonra da su ürünlerinin Münakalat Vekaleti ile ilgisinin çok sınırlı olduğu anlaşılmış olduğundan ve devlete ait avlanma yerlerinin kiralama işlemini Maliye Bakanlığı yaptığında su ürünleri hizmetlerinin Maliye Bakanlığı'na devredilmesi uygun bulunmuştur. Maliye Bakanlığı'nın su ürünlerine katkısı devlete ait avlakların kiralama işleminden ileriye gidilememiştir. Türkiye balıkçılığı 1950-1970 yılları arasında Ticaret Bakanlığı, Su Ürünleri ve Avcılığı İşleri Müdürlüğü tarafından idare edilmiştir.

1951 yılında Ticaret Bakanlığı'nca düzenlenen Su Ürünleri Kongresi'nde alınan karar gereğince balıkçılık mevzuatının tadili hususundaki tavsiye 1951 yılında hükümete arz edilmiştir. Hükümet Avrupa ülkelerindeki halihazır durumu tetkik etmiş ve 1957 yılında yeni bir balıkçılık kanunu tasarısı hazırlamıştır. Bu kanun tasarısı;

- Su ürünleri üretimi,
- Pazarlama (piyasa, ihracat, kalite),
- Teçhizatın ıslahı (dondurma, depolama, kalite),
- İdari bünyedeki yenilik ve
- Balıkçıların kooperatif halinde teşkilatlandırılması konularını içermektedir.

Bu kanun tasarısı da Meclis'te uygun bulunmadığından reddedilmiştir. Balıkçılık Kanunu konusunda 1969 yılına kadar hiçbir çalışma yapılmamış ve 1969 yılında Su Ürünleri Kanun tasarısı hazırlanmıştır. Balıkçılık yönetiminin Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı sorumluluğuna verilmesi ve Su Ürünleri Kanununun kabulüyle 1971-1985 yılları arasında balıkçılık hizmetlerinin tek elde toplanmış olduğu görülmektedir.

Ülkemizde su ürünleri sektörünün mevcut örgütlenme modellerine baktığımızda ise;

3 farklı yasaya göre kurulmuş 3 ayrı örgüt yapısı vardır,

1. 1163 sayılı kooperatifler kanununa göre kurulmuş olan kooperatifler,
2. 5200 sayılı üretici birlikleri kanununa göre kurulmuş olan birlikler,
3. 5253 sayılı dernekler kanununa göre kurulmuş diğer örgütler.

Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliği-SÜRKOOP

2004 yılında Doğu Karadeniz, İstanbul, Çanakkale, Balıkesir, İzmir, Muğla ve Mersin Su Ürünleri Kooperatifleri Bölge Birlikleri tarafından kurulmuştur.

Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliği Amaçları

- Su ürünlerinin avlanması, üretimi, işlenmesi ve pazarlanması konularında müşterek menfaatlerini korumak,
- Birlik ve kooperatiflerin eğitim ve öğretim çalışmalarında bulunmak,
- Kooperatifçiliği geliştirmek,
- Birlik ve kooperatif çalışmalarını koordine etmek,
- Ulusal ve uluslar arası platformlarda temsil ve işbirliği sağlamak,
- Sektörle ilgili yatırım faaliyetlerinde bulunmak,
- Birlik ve kooperatif ilişkilerini düzenlemek, geliştirmek ve denetlemektir.

Su Ürünleri Yetiştiricileri Üreticileri Merkez Birliği-SUYMERBİR

Çiftçiyi kayıt altına almak ve desteklemek için bir dizi uygulamalar başlatılmıştır. Ülkemizin üreten üreticisini değerinde satabilen ve desteklenen üreticiye ihtiyacı vardır. Bu ihtiyaçtan dolayı 2004 yılında 5200 sayılı kanun çıkartılmıştır. 2009 yılında Suymerbir kurulmuştur. 16 birlik yaklaşık olarak 900 işletme üyesi vardır.

AB yolunda balıkçılık ile ilgili birçok proje duyurusu yapılmaktadır. Bu projelerden yararlanmak için örgütlü olmak şartı aranmaktadır. Teknik ve örgütsel problemlerin çözümünde bu projelerden yararlanmak için üreticinin de bilinçli olması, sorununa sahip çıkması ve gücü diğer üreticilerle birleştirmesi şarttır ve bu bilinçle su ürünleri yetiştiricilik birlikleri kurulmuş ve birçok ilde kuruluş çalışmaları devam etmektedir.

Su Ürünleri Yetiştiricileri Üreticileri Merkez Birliğinin Amaçları

- Üye birliklerinin iş birliğini sağlamak,
- Üyeleri bilgilendirmek ve yönetmek,
- Üye birliklerini yurt içinde ve yurt dışında temsil etmek,
- Sektörün gelişmesine katkıda bulunmak,
- Su ürünlerinin ulusal düzeydeki üretim planlanmasını ve pazarlamasına ilişkin kurallara uyulmasında üyelerine yardımcı olmak.

Su Ürünleri Yetiştiricileri Üreticileri Merkez Birliğinin Görevleri

- Üyelerinin hak ve menfaatlerini korumak,
- Üye birliklerini yurt içinde ve yurt dışında temsil etmek,
- Tarım politikaları oluşturmak üzere oluşturulan konsey ve benzeri kuruluşlara temsilci göndermek,

- AB' ye uyum kapsamında yapılacak çalışmalara katkı vermek,
- Kitap, broşür ve dergi gibi yayınlar yapmak,
- Üyelerin birlik ve beraberliğini sağlayacak toplantı, çalıştay benzeri faaliyetleri icra etmek.

İstanbul Balık Müstahsilleri Derneği

1923 yılında kurulmuştur. Türkiye' de ilk kurulan balıkçılık derneğidir. 817 üyesi vardır.

İstanbul Balık Müstahsilleri Derneğinin Amaçları

- Balıkçılık mesleğinin ilerleyişini yarayacak bilgileri üyelerine öğretmek, dilediklerini yerine getirmek,
- Modern balıkçılığı üyeleri arasında teşvik etmek,
- Üyeleri arasında meslek işlerinde çıkan anlaşmazlıkları çözmek.

Deniz Ürünleri Avcıları Üreticileri Merkez Birliği-DEMBİR

2012 yılında, Türkiye kıta sahanlığı içindeki denizlerde (Karadeniz, Marmara, Boğazlar, Ege ve Akdeniz) ve uluslararası sularda, balıkçı tekneleri ve donanımları ile su ürünleri avcılığı yapan T.C vatandaşı gerçek ve tüzel kişilerce, Deniz Ürünleri Avcıları Üretici Birlikleri arasında kurulmuştur.

Avrupa Birliği standartları kapsamında AB uyumlu olarak ve il bazında balıkçılığı temsil etmektedir.

Deniz Ürünleri Avcıları Üretici Birliği: Üretici Birliklerin asli görevleri, Merkez Birlik tarafından koordine edilen, genel ve üyeler arası avlanma, pazara arz, ticaret, faaliyet çeşitlendirme, standart oluşturma, sosyal-ekonomik koşullarda iyileştirme ve sürdürülebilirlik sağlama amacı ile, her düzeyde planlama ve uygulama politikalarında asli unsur olmalarıdır. Ulusal ve uluslararası bütüncül balıkçılık ve ekosistem yönetimi, Ortak Pazar uygulama ve işleyişlerinde kısa ve uzun süreli av planlamaları, Pazar müdahale araçları, hibe, kredi ve desteklerin koordinasyonu ve kurallara uyumda oto-kontrol ve paydaşlar arası koordinasyon mekanizmaları ön plandadır.

Deniz Ürünleri Avcıları Üretici Birliğinin Amaçları

- Ülkemizdeki deniz ürünleri avcılığı birlikleri ve üyelerinin hak ve ortak menfaatlerini korumak,
- Birlikler arası işbirliği ve koordinasyonu sağlamak,
- Kısa ve uzun süreli av ve avcılık planlamaları yapmak, soğuk taşıma zincirini oluşturmak,
- Ulusal ve uluslararası ölçekte pazarlama gücünü artırmak için gerekli tedbirleri almak,
- Ekosistem dengelerinin ve sürdürülebilir balıkçılık ilkelerinin geliştirilmesini ve uygulanmasını sağlamak,

- Ulusal ve uluslararası paydaşlar arası organizasyonları kurmak ve bu tür organizasyonlara katılmak,
- İlgili ulusal ve uluslararası kamu ve sivil toplum örgütleri ile koordinasyonu sağlamak,

• Bakanlıkça belirlenecek uluslararası anlaşmalar, ulusal plan ve programlar, ulusal kırsal kalkınma stratejisi ve tarım stratejisinde öngörülen ilke ve hedefler doğrultusunda çalışmalar yapmak,

• Ulusal ve uluslararası dar veya geniş bölgesel danışma konseyleri kurmak ve bu tür ulusal ve uluslararası kurul ve konseylere katılmak,

• Üyelerin deniz ürünleri avcılığına ilişkin üretim, işleme, pazarlama, insan kaynakları ve biyoçeşitlilik önlemleri ve uygulamaları ile ilgili veriler oluşturmak,

• Deniz ürünleri avcılarını her türlü ulusal ve uluslararası ortamda en üst düzeyde temsil etmektir.

Örgütlenmede Yaşanan Bazı Sorunlar

• Su ürünleri alanında kurulan üretici birlikleri incelendiğinde, bu örgütlerin büyük çoğunluğunun yetiştiricilik alanında kurulduğu görülmektedir. Bunun temel nedeni, bu alanda faaliyet gösteren işletmelerin daha önce herhangi bir şekilde örgütlenmemiş olmaları olarak ifade edilebilir.

• Üretici sayısının az olması nedeniyle de kolaylıkla bir araya gelinip kuruluşun tamamlanmasının da önemli bir faktör olduğu kuşkusuzdur.

Örgütlenmedeki temel sorunlar ise,

- Devlet-Kooperatif ilişkileri
- Yasal sorunlar
- Finansman sorunlar
- Kooperatifler arası işbirliği
- Eğitim-araştırma

Kooperatiflerde Yaşanan Sorunlar

Türkiye'de su ürünleri kooperatiflerinin yeterince etkin olamamaktadır. Çoğunluğu küçük tekne sahiplerinden oluşan balıkçı organizasyonları;

- Yanlış planlama,
- Haksız rekabet,
- Eğitim eksikliği,
- Birlikte hareket edememe, gibi sorunlarla karşı karşıya bulunmaktadır.

Kooperatiflerdeki temel sorunlar ise

- Bilinçlendirme ve araştırma faaliyetlerinde yetersizlik,
- Sermaye yetersizliği,
- Mevzuat ve uygulamadan kaynaklanan sorunlar.

Mevzuattan Kaynaklanan Sıkıntılar

- İl bazında yada ilçelerde aynı ürün veya ürün grubunda üretim yapan üreticinin bulunmasında sıkıntı yaşanması,
 - Üretici birlikleri ürünleri kendi mülkiyetlerine alamadıkları için ticaret yapamamakta fatura veya fiş kesememeleri,
 - Birlik aracılığı ile pazarlanan ürünlerin satış bedeli üzerinden kesilecek 0,002 hizmet payının yeterli olmadığı,
 - Ticaret yapamadıkları için ürünlerini pazarlamamakta ve üyelerine girdi temini sağlayamamaları,
 - Üreticileri birliği her türlü vergiden muafır, (damga vergisi hariç) KDV'den muaf tutulmaması.
- Gıda Tarım Ve Hayvancılık Bakanlığı' nın Desteği
- Gıda Tarım Ve Hayvancılık Bakanlığı' nın örgütlü üreticiliğin özendirilmesi ve teşvik edilmesi amacıyla;
- Kooperatiflerin projeli faaliyetlerini düşük faizli ve uzun vadeli krediler kullanarak desteklemekte,
 - Teknik destek amacıyla tip projeler vermekte,
 - Kırsal Kalkınma hibe programlarında birlik ve kooperatif şeklinde örgütlenmiş olan üreticilere öncelik tanımaktadır.
- 2003 yılından beri bakanlık tarafından uygulanmakta olan "Su Ürünleri Yetiştiriciliği Desteklemeleri" inden faydalanmak için kooperatif yada birlik bulunan yerlerde bu örgütlere üye olma şartı bulunmaktadır.

Örgütlerin Beklentileri

- Bakanlık tarafından üreticilerden istenen bazı belgelerin örgütler üzerinden alınması,
- Örgütlere üye olmanın gönüllülük esasından çıkarılıp zorunlu tutulmalı,
- Üreticilere uygun şartlarda yavru, yumurta, yem ve aşı temin etmeleri konusunda yardımcı olunması,

Yapılması Gerekenler

- Örgütlenmeye ilişkin mevzuatın güncel ve uygulanabilir olması,
- Kamunun örgütlenmeyi özendirecek yeni tedbirler alması,
- Ekonomik yapılarının güçlendirilmesi,
- Üyeliğin teşvik edilmesi,
- Örgüt yönetiminin güçlü bir yapıda olması,
- Örgütlerin benzer alanlarda faaliyet gösteren diğer örgütlerle işbirliği içinde olması.

KAYNAKLAR

- Akuademi, 2010, Ege Denizi Balıkçılığı. İzmir.
- BSGM, 2016. Su Ürünleri İstatistikleri. Ankara.
- Deveciyan K. 2011. Türkiye' de Balık ve Balıkçılık. Aras Yayını. 312-396 s., İstanbul.
- Surkoop, 2004. Sürkoop Amaç ve Görevleri . Ankara.
- Suymerbir, 2009. Suymerbir Amaç ve Görevleri . Ankara.
- Uslu N., 2013. Türkiye' de Su Ürünleri Sektörü ve Örgütlenme. Ankara
- Yazıcıoğlu N. 2015, Su Ürünleri Sektörüne Genel Bakış Tüketici Davranışları ve Su Ürünleri Sağlığı Açısından Faydaları. İzmir.

Gelişmekte olan ülkelerde balıkçılar geçimlerini tehlike altında görmektedir. Rekabet, destekleme ve teşvik, eğitimi ve dayanışma, sürdürülebilirlik gibi konularda gelişim sağlamak için kooperatifler, üretici birlikleri, dernekler gibi kuruluşlar altında organize olmuşlardır. Fakat Türkiye'de balıkçılık örgütlenmeleri halen istenilen şekilde organize olamamıştır. Üyelerin beklentilerine net karşılık verilemediği için sayıları sınırlı olarak kalmıştır.

Türkiye balıkçısının ve balık kaynaklarının geleceği de, bir ölçüde, su ürünleri örgütlerinin başarısına bağlıdır. Bu nedenle balıkçılar, kendilerini sömürülme kurtaracak ve sosyo-ekonomik koşullarını düzelterek olan ve etkin bir şekilde ilerlemeye sağlayacak ve örgüt altında toplanacaklardır. Bu konuda hükümete de görevler düşmektedir. Balıkçılık yönetiminde, merkezden yerele doğru gerçekleştirilecek yetki ve sorumluluk aktarımının kanunlarla düzenlenmesi ve iyileştirilmesi balıkçılıkta örgütlenme hareketinin önemini daha iyi anlaşılmasına yardım edecektir. Türk balıkçılık sektörünün AB'ye tam üyelik sürecinde uzun bir yol kat etmesi gerektiği ve yasal uygulamaların etkinliğinin sağlanmasının ancak örgütlü bir balıkçılık sektörü ile mümkün olacağı açıktır. Bakanlık ile balıkçılar arasında organik bağı sağlayacak bir organizasyon modeline ihtiyaç vardır. Bunu en iyi yapacak model örgütlerdir ve hepsinin desteklenmesi, gelişiminin sağlanması, balıkçılık sektörünün geliştirmesi için ayakta durmaları gerekmektedir.

Örgütler, balık ve diğer su ürünlerinin üretme, yetiştirme, avlanma faaliyetlerini düzenlemek ve yönetmek, çevre korumaya yönelik faaliyetlerde bulunmak, ürünlerine pazar bulmak, ürünlerin pazara arzını düzenlemek, çevreyle uyumlu üretim tekniklerini yaygınlaştırmak, ürün kalitesini iyileştirici tedbirler almak ve ürün standartlarını uygulamak, eğitim ve yayım hizmeti vermek, danışman hizmeti sağlamak gibi amaçlarla ilerlemekte ve bu görevleri üstlenebilen üretici örgütleri, gelecek açısından kendi ayakları üzerinde durabilen ve ortaklarına büyük faydalar sağlayan başarılı birer işletme olacaklardır.

Başarılı çalışmalar yaparak halkın desteğini kazanan üretici örgütleri, buldukları çevreye hizmetlerinin yanı sıra birçok sosyal-kültürel etkinlikler de getirmekte ve ülke kaynaklarının etkin bir şekilde kullanılmasına yardımcı olmaktadır. Tarımda dünya çapında var olan potansiyeli ve rekabet gücünü daha da arttırmak üretici örgütlerinin ülke tarımına sağlayacakları katkı oranında olacaktır. Bu nedenle daha güçlü bir Türkiye'nin yolu daha güçlü üretici örgütlerinden geçmektedir.